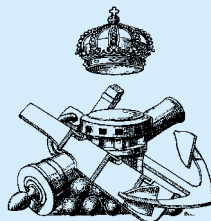

Högtidsanförande

Av Jacob Wallenberg

Särtryck ur *Tidskrift i Sjöväsendet* N:r 5 2014

Sid 395-398

Ledamoten
JACOB WALLENBERG

*Jacob Wallenberg är ordförande i Investor AB. Han är även reservofficer i flottan.
Foto: Peter Knutson*

Högtidsanförande

Högtidsanförande hållet vid Kungl. Örlogsmannasällskapets 243:e högtidssammanträde i Karlskrona den 17 november 2014.

Fru landshövding, herr ordförande, gäster från systerakademier, pristagare, ärade ledamöter, mina damer och herrar. Jag vill först och främst uttrycka min uppskattning över möjligheten att få vara här ikväll och därtill är det väldigt kul att få vara med när belöningar och stipendier utdelas. Ni som har uppmärksammats här i kväll är goda förebilder, både för oss andra och för kommande generationer inom Kungliga Örlogsmannasällskapet, försvarsmakten och vårt samhälle. The winner takes it all, hörde vi just, men i mina ögon i grunden bidrar ni som i kväll uppmärksammats som "vinnare" till att vi alla blir just vinnare!

Den svenska marina verksamheten har fått ökad uppmärksamhet i Sverige det senaste året. Inte bara i samband med förra månadens insatser i Stockholms skärgård.

De marina försvarsbehoven har stått i fokus under längre tid än så. Och den försvarsindustriella kartan på området har ritats om rätt kraftigt under det senaste året.

Men, historien börjar på intet sätt nu som ni alla vet. 1679 grundlades Örlogsvarvet här i Karlskrona.

Ytterligare ett par hundra år senare etablerades varvsverksamheten i Kockumsvarvet i Malmö.

Och det är nu knappt fyra månader

sedan Saab fick nycklarna till varven och verksamheterna här i Karlskrona, i Malmö och på Muskö. Saab är inte bara Sveriges, utan också Nordens, största och kanske främsta försvarsindustri.

När Saab bildades för över 75 år sedan, på randen till det andra världskriget, var det med ett tydligt och uttalat syfte: att säkra neutraliteten, att garantera självständigheten och att få en egenförsörjning av stridsflygplan.

Det var på flera sätt en unik företags-etablering, då industrin och politiken i samförstånd kunde skapa förutsättningar för ett privat svenskt försvarsföretag.

På den grunden har Saab byggts sedan dess.

Sverige är inte bara Saabs viktigaste kund, då den svenska försvarsmakten är en omistlig referenskund i affärer med internationella kunder, utan också på flera sätt en mycket viktig partner i utvecklingsarbetet.

Det betyder förstås inte att Saab fattar sina beslut på andra grunder än de affärs-mässiga, men det innebär att Saab och svensk försvarsindustri utgör en viktig pelare i svensk försvars- och säkerhetspolitik. De höga krav som Försvarsmakten via FMV ställer på sina produkter är viktiga avgörande utmaningar för Saab att skapa bra produkter för försvars- och säkerhetsområdet.

För Saab har den marina verksamheten länge varit central. Från den tidpunkt 1937, då flygverksamheten var företagets uttalade uppdrag, har mycket hänt. I dag är Saab en av världens bredaste försvarsindustrier med produkter och systemlösningar för de allra flesta militära behov, liksom för många civila användningsområden.

Redan före Saabs förvärv av det som i dag är Saab Kockums, utgjorde den marina verksamheten en tiondel av Saabs omsättning – ungefär 2,5 miljarder kronor.

Framför allt är Saab leverantör till den svenska marinen, men företaget står också för underhåll och nyutveckling av andra länders system, till exempel i Australien. Inom undervattensområdet har Saab levererat styrsystemen till norska och australiensiska ubåtar. Electronic Warfare-system levereras till ubåtar i ett flertal länder. Saab är också världsledande inom fjärrstyrda undervattensfarkoster, ROV, både militärt och civilt. Över 500 obemannade undervattensfarkoster från Saab opererar i världshaven.

Saabs köp av Saab Kockums tar oss ytterligare steg framåt. Saab har nu fått

en ännu bredare kompetens och ett ännu större kunnande inom det marina området. Det kunnande inom ubåtar och yfartyg som finns inom Saab Kockums är av världsklass.

En mycket viktig grund är förstås att Saabs köp av Saab Kockums säkrar en produktion av ubåtar och fartyg på svensk mark. Det är en industriellt viktig markering, men också – från den svenska statens sida – en försvarspolitisk markering.

Saab Kockums har fått en god start med ett gott förtroende från svenska staten och från Försvarets Materielverk. Jag vet att företaget nu arbetar hårt för att svara upp mot det förtroendet.

Grunden för Saabs marina verksamhet är den breda kompetens som finns i företaget liksom en vilja att expandera.

Uppdraget att säkra den svenska ubåtskapaciteten är central.

Ett långsiktigt mål är att bli internationellt konkurrenskraftiga och att – i samarbete med den svenska staten – nå framgång i ett antal affärer på exportmarknaden för att åstadkomma både kostnadsdelning och säkerställa långsiktighet – Det är viktigt!

Den strategin följer Saabs övergripande strategi. Att vara en central del av det svenska säkerhetssystemet står på inga sätt i motsats till att vara konkurrenskraftiga internationellt. Tvärtom. Exportmöjligheterna är den andra sidan av myntet. En exportaffär innebär långsiktiga relationer med ett kundland som kan breddas och som är till nytta för Sverige, för våra säkerhets- och försvarspolitiska intressen. Men även för vår handel och för våra relationer med andra länder.

Saab har i mina ögon mycket goda möjligheter att vara framgångsrikt på den globala försvarsmarknaden. Saab har

Artist impression av Nästa Generations Ubåt. Källa: Saab Kockums

många dotterföretag i olika delar av världen, med andra ord en bred kundkontakt och därmed en förmåga att hantera höga och skilda kravställningar. Men även för den erkänt höga kvaliteten på Saabs produkter.

Svensk industri är världsledande på många områden. Vår tekniska kompetens är nyckeln till mycket av den framgången. Vår innovativa förmåga och vår kreativitet. Men också det att vi tidigt förstod – och hade en samsyn om – att kvalitet måste kombineras med kostnadseffektivitet.

Det är också i det perspektivet det nyligen undertecknade kontraktet om 36 *Gripen NG* till Brasilien kan ses. Det är oerhört glädjande och något som kommer vara till gagn inte bara för Saab som företag. Det kommer rimligen under många år gynna teknologiutveckling, industriell

utveckling, tillväxt och samhällsutveckling i båda länderna.

Detta är något som fler och fler länder inser. Fortfarande är försvarsmaterielmarknaden starkt knuten till den suveräna statens grundläggande säkerhet – i bred och långsiktig bemärkelse.

Det behöver dock inte vara en motsättning mellan statens suveräna säkerhet och ett ökat internationellt samarbete. Det finns steg att ta för att utveckla försvarsmarknaden, inte minst i Europa. Det finns flera intressanta, redan etablerade europeiska samarbetsprojekt, där mycket mer kan göras för att säkra en fortsatt hög kvalitet till lägre kostnader.

Den andra vägen – som i mina ögon vore oklok – är att en rad nationella prioriteringar ges än större utrymme både vad gäller mål och medel. Rimligen leder det till att försvaret i Europa skulle kosta

långt mer än vad det skulle behöva göra.

Saabs roll i den svenska marina försvarsverksamheten växer nu. Att Saab återköper Kockums och på sätt skapar en stabil grund för produktion av fartyg och ubåtar i svensk regi är som sagt en viktigt säkerhetspolitisk markering. Den gör det i tätt samarbete med den svenska staten, inte minst tillsammans med FMV, men också med Saabs svenska kund, försvar, på alla nivåer. Ni som i dag arbetar i den svenska marinen – vår kund - är oerhört viktiga för ett företag som Saab. Ni är de viktigaste!

Mot den bakgrunden är jag väldigt glad att få tala här ikväll och att få dela med mig av mina tankar kring svensk varvsverksamhet och – framförallt – kring Saabs utvecklade roll i denna.

Jag ser fram emot en fortsatt trevlig kväll!

TIDSKRIFT I SJÖVÄSENDET

FÖRSTA UTGIVNINGÅR 1836

KUNGL. ÖRLOGSMANNASÄLLSKAPET

- en av de kungliga akademierna -

Redaktör och ansvarig utgivare: Konteramiral Thomas E. Engevall

Redaktionens adress: Junibacken 9, 135 54 TYRESÖ

Telefon: 08-798 7139, alt. 070-588 7589, E-post: editor@koms.se

Plusgiro: 125 17-9, Bankgiro: 446-3220, Organisationsnummer: 935000-4553

Ärenden om prenumeration och övriga administrativa ärenden rörande tidskriften hänvisas till samma adress.

Kungl. Örlogsmannasällskapets postadress:

Teatergatan 3, 1 tr, 111 48 STOCKHOLM

Telefon: 08-664 7018,

E-post: akademien@koms.se

Hemsida: www.koms.se

Plusgiro: 60 70 01-5, Bankgiro: 308-9257, Organisationsnummer: 835000-4282

Kungl. Örlogsmannasällskapets biblioteks adress: Amiralitetstorget 7,

371 30 KARLSKRONA Telefon/Telefax: 0455-259 93, E-post: librarian@koms.se

Tidskrift i Sjöväsendet utkommer med minst fyra till fem nummer årligen. 2015 utkommer fem nummer (mars, juni, september, november och december). En ettårig prenumeration kostar 250:- för prenumeranter med postadress inom Sverige och 350:- för prenumeranter med utrikes postadress. Avgiften betalas till plusgiro nr 125 17-9 (glöm ej ange namn och adress!).

Om Kungl. Örlogsmannasällskapet så beslutar kan författaren till införd artikel belönas med akademiens medalj, hedersomnämning och/eller penningpris.